

राज्यातील वरिष्ठ प्राथमिक शाळांमध्ये(इयत्ता ५ वी ते ७ वी) शिक्षण घेत असणाऱ्या अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांच्या शाळेतील उपस्थितीकरिता त्यांच्या पालकांना प्रोत्साहन भत्ता देण्यास मंजूरी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अल्पसंख्याक विकास विभाग,
शासन निर्णय क्र.अवि.वि -२००९/प्र.क्र. २१३/०९/कार्यासन-७
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
दिनांक :- ३१ ऑगस्ट, २००९

- संदर्भ :- १) शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्रमांक पीआरई-१०९१/
(९६१४)/ प्राशि-१, दिनांक १० जानेवारी, १९९२.
२) शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.असंस-२००९/प्र.क्र.३७/
कार्यासन-१, दि.५/२/२००९
३) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्र. माशाअ-२००९/(५९९/०९)/
माशि-१, दि.२०/७/२००९.

प्रस्तावना :-

राज्यातील वरिष्ठ प्राथमिक शाळांमध्ये (इयत्ती ५ वी ते ७ वी)शिक्षण घेत असणाऱ्या अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांना शाळेत उपस्थित राहण्यास प्रोत्साहन देण्याकरिता त्यांच्या पालकांना प्रोत्साहन भत्ता देण्याची योजना संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये कार्यान्वित करण्यात आली होती. ही योजना सन २००९-१० या चालू शैक्षणिक वर्षात देखिल राबविण्याची बाब राज्य शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील शासन मान्यताप्राप्त वरिष्ठ प्राथमिक शाळेतील शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्याक समाजातील (मुस्लिम, बौद्ध, शीख, ख्रिश्चन, जैन व पारशी) विद्यार्थ्यांचे शाळा गळतीचे प्रमाण रोखून त्यांना शिक्षण घेण्यास प्रेरीत करण्यासाठी राज्यातील सर्व शासन मान्य शासकीय तसेच खाजगी अनुदानित व विनाअनुदानित (इंग्रजी माध्यमाच्या कायम विनाअनुदानित शाळा वगळून) शाळांमध्ये इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिकणाऱ्या व शाळेत नियमित उपस्थित राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांना प्रति दिवस रु.२/- (रुपये दोन मात्र) एवढा प्रोत्साहन भत्ता (उपस्थिती भत्ता) देण्यास याद्वारे मंजूरी देण्यात येत आहे. चालू शैक्षणिक वर्षापासून ही योजना दि. १३ जून ते दि. ३१ मार्च या कालावधीसाठी लागू राहील व या कालावधीमध्ये कमाल २२० एवढ्या दिवसांसाठी हा प्रोत्साहन भत्ता देय असेल. सदर प्रोत्साहन भत्त्याची रक्कम अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या पालकांना प्रत्येक शैक्षणिक वर्षाच्या माहे सप्टेंबर,डिसेंबर व मार्च अशा तीन टप्प्यात देण्यात येईल. प्रत्येक टप्प्यात प्रोत्साहन भत्ता मिळण्यास पात्र ठरण्यासाठी संबंधित विद्यार्थ्यांची शाळेतील उपस्थिती एकूण शैक्षणिक दिवसांच्या किमान ७५% इतकी असणे आवश्यक आहे.

राज्य शासनाच्या शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग किंवा अन्य विभागांमार्फत राबविण्यात येत असलेल्या तसेच केंद्र शासनाच्या या स्वरूपाच्या विद्यमान योजनांच्या माध्यमातून अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या पालकांना प्रोत्साहन (उपस्थिती) भत्ता मिळत असल्यास अशा विद्यार्थ्यांना या योजनेतून दुहेरी लाभ अनुज्ञेय असणार नाही. मात्र अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या पालकांना इतर प्रचलित योजनांमधून मिळत असलेली प्रोत्साहन भत्त्याची रक्कम या योजनेतून अनुज्ञेय असणाऱ्या प्रोत्साहन भत्त्यापेक्षा कमी असल्यास त्यांना यामधील फरकाची रक्कम देय राहिल.

या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पूणे हे आहरण व संवितरण अधिकारी आणि नियंत्रक अधिकारी म्हणून काम पाहतील. शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, क्रमांक पीआरई-१०९१/ (९६१४)/ प्राशि-१, दिनांक १० जानेवारी, १९९२ अन्वये कार्यान्वित करण्यात आलेल्या योजनेतर्गत ज्याप्रमाणे प्रोत्साहन भत्त्याचे वाटप केले जाते, त्याच धर्तीवर या योजनेतर्गत प्रोत्साहन भत्ता वाटपाची कार्यवाही राज्यातील सर्व जिल्ह्यांत विभागीय शिक्षण मंडळाच्या माध्यमातून शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पूणे यांनी करावी. याबाबत शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाने आवश्यक निर्देश शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पूणे यांना द्यावेत.

या योजनेच्या अंमलबजावणीबाबतचा अहवाल शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पूणे यांनी माहे ऑक्टोबर, जानेवारी व एप्रिल या महिन्यांच्या १५ तारखेपर्यंत या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या विवरणपत्रानुसार अल्पसंख्याक विकास विभागास सादर करावा.

या योजनेतर्गत होणारा खर्च मागणी क्र.झेड ई-१ ए, मुख्यलेखाशीर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ०२ समाजकल्याण २०० इतर कार्यक्रम, राज्य योजनांतर्गत योजना (०१) (०५) प्राथमिक शाळांच्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या उपस्थितीकरिता पालकांना प्रोत्साहन भत्त्याकरिता सहायक अनुदान (२२३५-ए-११३) या खाली सन २००९-१० या वर्षाकरिता मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

हे आदेश नियोजन विभागाच्या मान्यतेने व वित्त विभागाने सन २००८-०९ या वर्षात त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ७४/व्यय-४/२००९, दि. ५ फेब्रुवारी, २००९ अन्वये या योजनेचे कार्यान्वयन करण्यास दर्शविलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर (www.maharashtra.gov.in) उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००९०९०११६४२४१००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-
(उ. सं. दांडेकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,

सर्व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
 मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य,
 सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
 संचालक, सर्व शिक्षा अभियान, चर्नीरोड, (पूर्व) मुंबई-४
 *प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई ,
 प्रधान सचिव, संसदीय कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई, त्यांना विनंती आहे की, मा.विधानसभा / विधानपरिषद
 सदस्यांना कृपया या शासन निर्णयाची प्रत वितरीत करावी,
 शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
 शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
 सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
 सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) , जिल्हा परिषद,
 *रजिस्ट्रार, मा.उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, मुंबई,
 *रजिस्ट्रार, मा.उच्च न्यायालय मुंबई, नागपूर खंडपीठ, नागपूर,
 *रजिस्ट्रार, मा.उच्च न्यायालय मुंबई, औरंगाबाद खंडपीठ, औरंगाबाद,
 सर्व विभागीय आयुक्त,
 सर्व जिल्हाधिकारी,
 संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
 संचालक, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, प्रशासकीय इमारत ,मंत्रालयासमोर, मुंबई
 संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, बांद्रा (पूर्व) , मुंबई,
 आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक,
 सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
 धर्मादाय आयुक्त, मुंबई, / सर्व सहायक धर्मादाय आयुक्त,
 सचिव, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग, मुंबई,
 संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे-३०,
 अध्यक्ष/सचिव, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे-५,
 राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य प्राथमिक शिक्षण परिषद, जवाहर बालभवन, मुंबई,
 सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखापरीक्षा) मुंबई
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखा व अनुज्ञेयता) नागपूर,
 महालेखापाल, महाराष्ट्र-२ (लेखापरीक्षा) नागपूर,
 संचालक, लेखा व कोषागरे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
 अधिदान व लेखा अधिकारी , मुंबई,
 निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई ,
 सर्व जिल्हा कोषाधिकारी,
 मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषदा,
 वित्त विभाग (व्यय -४) (अर्थसंकल्प) (वित्तीय सुधारणा-१), मंत्रालय, मुंबई
 नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
 निवड नस्ती.
 पत्राद्वारे.

अल्पसंख्याक विकास विभाग

विवरण पत्र

अ. क्र.	जिल्ह्याचे नाव	संबंधित जिल्हाधिकारी यांच्या अधिनस्थ ठेवलेली अनुदानाची रक्कम	इयत्ता ५वी ते ७ वी मध्ये शिकणारे इयत्तानिहाय विद्यार्थी				इयत्ता ५वी ते ७वी मध्ये शिकणाऱ्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांची समाजनिहाय संख्या				अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या पालकांना देण्यात आलेल्या प्रोत्साहन भत्त्याचा तपशील						झालेला एकूण खर्च
			५ वी	६ वी	७ वी		मुस्लिम	ख्रिश्चन	बौद्ध	शीख	पारसी	शीख	पारसी	जैन			